

Právní aspekty ochrany dřevin nejen v řízeních o přestupcích

Akreditace Ministerstva vnitra České republiky

Parametry kurzu

Místo NBC Office, 28. října 61, 702 00 Ostrava
u zastávky MHD Karolina

Lektor Mgr. et Mgr. Bc. Hana Cejpek Musilová

Termín 17. září 2020, 9.00 - 15.00

Cena 1 990 Kč (Pro úředníky ÚSC osvobozeno od DPH, pro ostatní plus DPH 21 %)

Právní ochranu dřevin rostoucích mimo les zakotvuje zejména zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) a k němu vydané prováděcí předpisy. Dřevinou rostoucí mimo les zákon o ochraně přírody a krajiny rozumí strom nebo keř rostoucí jednotlivě i ve skupinách ve volné krajině i v sídelních útvarech na pozemcích mimo lesní půdní fond (resp. pozemky určené k plnění funkcí lesa). **Dřeviny jsou chráněny před poškozováním a ničením a zákon o ochraně přírody a krajiny stanoví také pravidla pro jejich kácení v rámci různých režimů. Předmětem právní regulace je také náhradní výsadba ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin. Zvláštní právní úprava se týká také památných stromů.**

Přestože se právní regulace ochrany dřevin zakotvená v zákoně o ochraně přírody a krajiny může na první pohled jevit jako poměrně jednoduchá a přehledná, **v praxi vznikají při její aplikaci nemalé problémy a komplikace.** Mnohé výklady musely v rámci svých rozhodnutí poskytnout až soudy. Kurz věnovaný právním aspektům ochrany dřevin se na problémy spojené s ochranou dřevin zaměřuje a adresuje ty, které činí v praxi největší komplikace. Jako příklad lze v tomto směru uvést povolování **kácení dřevin orgánem ochrany přírody za respektování požadavku na vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin, kácení dřevin v tzv. havarijním režimu nebo stanovování náhradní výsadby.**

Významná pozornost je v rámci kurzu věnována také **řízení o přestupcích, které se týkají zejména poškozování dřevin a jejich nepovoleného kácení.**

Přestupkem se ve smyslu § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Zákonem, který upravuje přestupky na úseku ochrany přírody a krajiny a vymezuje jejich skutkové podstaty ve vztahu ke dřevinám je zákon o ochraně přírody a krajiny.

Nově pojem přestupek ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky zahrnuje jak přestupky fyzických osob, na které se dosud vztahoval zákon č. 200/1990 Sb., tak dosavadní správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob a dosavadní jiné správní delikty fyzických osob.

Kurz se nejprve zaměřuje na **ochranu dřevin rostoucích mimo les tak, jak je zakotvena v zákoně o ochraně přírody a krajiny** a jeho prováděcích předpisech. Pozornost je věnována mimo jiné **ochraně obecné a zvláštní a ochraně v rámci povolování kácení**. Na tuto část navazuje blok **věnovaný postupu správních orgánů při provádění kontroly fyzických a právnických osob na úseku ochrany dřevin rostoucích mimo les**, nejčastější pochybení při provádění kontrol, opatřování podkladů, zajišťování důkazů (např. ve formě ohledání/místního šetření, fotodokumentace atd.) a upozorňuje na jejich možný vliv na správnost a zákonnost rozhodnutí či jiných úkonů v řízení o přestupcích. V této souvislosti rovněž analyzuje způsoby, jak se vyvarovat chyb, tzn., doporučuje správný postup, čímž se snaží zvýšit stupeň praktických dovedností účastníků kurzu v této oblasti.

Dále kurz systematicky vykládá **právní úpravu regulující postup správních orgánů podle zákona o odpovědnosti za přestupky** ve vazbě na zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Vymezuje proto postup správních orgánů od prvotního okamžiku (obdržení informace o možném spáchání přestupku) přes průběh přestupkového řízení, až do pravomocného skončení věci. Upozorňuje na novinky, které do právní úpravy přestupkového práva zavedl zákon č. 250/2016 Sb.

Další blok kurzu pak spočívá v rozboru hmotněprávní stránky přestupkového práva na úseku ochrany dřevin. V této části kurz vymezuje **jednotlivé nejčastěji se vyskytující skutkové podstaty, které následně demonstruje na praktických příkladech**.

Kurz se rovněž soustředí na **analýzu a následnou aplikaci relevantních judikturních závěrů**. V rámci kurzu je poukazováno na aktuální rozhodnutí nejen Nejvyššího správního soudu, ale i soudů nižších stupňů rozhodujících na úseku ochrany dřevin ve správním soudnictví o žalobách proti rozhodnutím správních orgánů. **Pozornost je věnována například také problematice odpovědnosti zadavatele a „toho, kdo držel pilu“**.

Kurz je koncipován jako sekundárně konzultační. Dotazy a podněty ve vztahu k obsahu kurzu jsou proto více než žádoucí.

Účastníci mohou své dotazy posílat předem (max. 3 pracovní dny před konáním kurzu) na kontaktní e-mail hanka@cejpek.eu (předmět „kurz datum konání“)

Obsah kurzu

1. Ochrana dřevin rostoucích mimo les podle zákona o ochraně přírody a krajiny a prováděcích předpisů
2. Postup správního orgánu při provádění kontroly fyzických a právnických osob na úseku ochrany dřevin rostoucích mimo les
  - Kontrolní protokol – význam a účel ve vazbě na následné správní řízení
  - Nahlížení do kontrolního spisu
3. Úvod do přestupkového práva
  - Vymezení právní úpravy řízení o přestupku v systému práva
  - Zásada speciality a subsidiarity
  - Vztah zákona č. 250/2016 Sb. k jiným právním předpisům - zejména ke správnímu a trestnímu řádu a k předpisům regulujícím ochranu přírody a krajiny

4. Nejdůležitější změny v právní úpravě přestupkového práva obsažené v zákoně č. 250/2016 Sb.
5. Procesní aspekty rozhodování o přestupcích
  - Subjekty řízení o přestupku
  - Objektivní odpovědnost za přestupky vs. zavinění
  - Úkony správního orgánu před zahájením řízení
  - Úřední záznam o podaném vysvětlení, protokol o kontrole, předběžná informace, zajištění důkazu, součinnost s jinými orgány
  - Překážky v řízení
  - Zahájení řízení, včetně problematiky lhůt a agendy zaměřené na vyřizování podnětu a odložení věci
  - Nakládání s podněty, návrhy včetně problematiky tzv. šikanózních návrhů
  - Promlčecí lhůty vs. přechodná ustanovení
  - Totožnost skutku, jednota skutku, ne bis in idem
  - Posouzení společného řízení
  - Vedení řízení
  - Ústní jednání
  - Podklady vs. dokazování
  - Rozhodnutí
  - Příkaz na místě a příkazový blok
6. Hmotněprávní aspekty rozhodování o přestupcích na úseku ochrany dřevin rostoucích mimo les
  - Vymezení jednotlivých skutkových podstat v oblasti ochrany dřevin rostoucích mimo les
  - Výkon rozhodnutí
7. Srovnání s trestněprávní úpravou
8. Diskuse a konzultace

V rámci poslední části kurzu budou zodpovídaný případné komplexnější dotazy účastníků.

Lektorka kurzu

Mgr. et Mgr. Bc. Hana Cejpek Musilová

právnička České inspekce životního prostředí